

Formy działalności bankowej

doc. dr Marek Grzybowski
Katedra Prawa Finansowego

2020

Bank komercyjny

- Ponieważ bank komercyjny:
  - obciąża ryzykiem związanym z jego działalnością środki powierzone pod tytułem zwrotnym,
  - jego działalność wymaga rzetelności i profesjonalizmu, a ze strony klienta – zaufania,
  - ma istotne znaczenie dla funkcjonowania i stabilności całej gospodarki i gospodarstw domowych
- jest on poddany szczególnym wymogom prawnym (dopuszczalne formy, zezwolenia itd.) oraz musi przestrzegać tzw. nadzorczych norm ostrożnościowych

Dopuszczalne formy działalności bankowej w Polsce

- Bank krajowy - podmiot prawa polskiego
- Oddział banku zagranicznego
- Oddział instytucji kredytowej
- Działalność transgraniczna instytucji kredytowej

Definicja legalna banku (I)

Bank jest osobą prawną utworzoną zgodnie z przepisami ustaw, działającą na podstawie zezwoleń uprawniających do wykonywania czynności bankowych obciążających ryzykiem środki powierzone pod jakimkolwiek tytułem zwrotnym.

Pięć kluczowych elementów definicji

1. Nie każda osoba prawna

- spółka akcyjna
- spółdzielnia
- bank państwowy

2. Utworzona zgodnie z przepisami ustaw

– zawsze ustawa Prawo bankowe

- także kodeks spółek handlowych - w odniesieniu do banku w formie spółki akcyjnej
- także ustawa – Prawo spółdzielcze oraz ustawa o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających - w odniesieniu do banku spółdzielczego
- także ustawa o listach zastawnych i bankach hipotecznych - w odniesieniu do banków hipotecznych

Definicja legalna banku (II)

3. **Działająca na podstawie zezwoleń**

Zezwolenie udziela organ nadzoru – od 1 stycznia 2008 r. Komisja Nadzoru Finansowego (poprzednio od 1 stycznia 1998 r. Komisja Nadzoru Bankowego)

4. **Uprawniających do wykonywania czynności bankowych** **Czynności bankowe dzielą się na:**

- czynności sensu stricto wymienione w art. 5 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe
- czynności sensu largo wymienione w art. 5 ust. 2 ustawy – Prawo bankowe

5. **Obciążających ryzykiem środki powierzone pod jakimkolwiek tytułem zwrotnym**

Środki powierzone np. wkłady na rachunku bankowym – czynności bankowe bierne

Obciążanie ryzykiem – czynności bankowe aktywne

Sankcje

- **Sankcja cywilna** – Art. 170 ustawy – Prawo bankowe

Wykonywanie czynności bankowych bez zezwolenia nie stanowi podstawy do pobierania oprocentowania, prowizji, opłat ani innego wynagrodzenia.

Kto otrzymał oprocentowanie, prowizję, opłatę lub inne wynagrodzenie za czynności, o których mowa wyżej jest zobowiązany do ich zwrotu

- **Sankcja karna** – Art. 171 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe

Nielegalne prowadzenie działalności bankowej (I)

- Znamiona strony przedmiotowej
  - prowadzenie działalności polegającej na gromadzeniu środków pieniężnych innych osób fizycznych, prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, **w celu** udzielania kredytów, pożyczek pieniężnych lub obciążania ryzykiem tych środków w inny sposób
  - bez zezwolenia
- Grzywna do 10.000.000 zł i kara pozbawienia wolności do lat 5
- Przepis art. 601 § 1 KW penalizuje m.in. wykonywanie działalności gospodarczej bez wymaganego zgłoszenia do ewidencji działalności gospodarczej, wpisu do rejestru działalności regulowanej lub bez wymaganej koncesji albo zezwolenia

Nielegalne prowadzenie działalności bankowej (II)

- „Prowadzenie działalności” zakłada:
  - przybranie pewnego stopnia zorganizowania pod względem ekonomicznym, oraz
  - powtarzalność i nastawienie na określonych odbiorców
- Działalność celowa (gromadzenie w celu)
  - Nielegalna działalność bankowa nie musi być nakierowana na zysk

Nielegalne prowadzenie działalności bankowej (III)

- 1) Powtarzająca się aktywność nakierowana na akumulację środków pieniężnych
- 2) Przedmiotem czynności wykonawczej – środki pieniężne
- 3) Wykorzystanie środków na udzielanie kredytów, pożyczek, jak również obciążanie ich ryzykiem w inny sposób
– Zwrot niedookreślony

Nielegalne prowadzenie działalności bankowej (IV)

- Przestępstwo abstrakcyjnego narażenia na niebezpieczeństwo
- Przestępstwo formalne
- Może być popełnione wyłącznie przez działanie
- Przepis blankietowy
  - Obciążenie ryzykiem w inny sposób

Nielegalne prowadzenie działalności bankowej (V)

- Strona podmiotowa przestępstwa
  - wyłącznie umyślnie (szczególny cel działania sprawcy (*dolus directus coloratus*))
  - przestępstwo kierunkowe
    - cechą szczególną jest występowanie dodatkowego znamienia charakteryzującego szczególne nastawienie psychiczne sprawcy do realizacji znamion przedmiotowych czynu zabronionego
- Zamiar kierunkowy jest odmianą zamiaru bezpośredniego

Bank a instytucja kredytowa (I)

Definicja z Dyrektywy 2006/48/WE (art. 4 pkt 1)

Instytucja kredytowa to:

- przedsiębiorstwo, którego działalność polega na przyjmowaniu depozytów lub innych funduszy podlegających zwrotowi od ludności oraz na przyznawaniu kredytów na swój własny rachunek
- instytucja pieniądza elektronicznego w rozumieniu Dyrektywy 2000/46/WE

Definicja z Rozporządzenia (art. 4 pkt 1)

Instytucja kredytowa” oznacza:

przedsiębiorstwo, którego działalność polega na przyjmowaniu depozytów lub innych funduszy podlegających zwrotowi od klientów oraz na udzielaniu kredytów na swój własny rachunek;

Bank a instytucja kredytowa (II)

- **Definicja z ustawy Prawo bankowe**
- **W brzmieniu z 2004 roku:**
  - **Instytucja kredytowa** – podmiot mający swoją siedzibę za granicą Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej (oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego), prowadzący we własnym imieniu i na własny rachunek, na podstawie zezwolenia właściwych władz nadzorczych, działalność polegającą na przyjmowaniu depozytów lub innych środków powierzonych pod jakimkolwiek tytułem zwrotnym i udzielaniu kredytów lub na wydawaniu pieniądza elektronicznego
- **W brzmieniu obecnym:**
  - **Instytucja kredytowa** - instytucja, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia nr 575/2013, mająca siedzibę na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego;

Problemy terminologiczne (I)

- **Bank krajowy**
  - bank mający siedzibę na terytorium RP
- **Bank zagraniczny**
  - bank mający siedzibę za granicą RP, na terytorium Państwa niebędącego członkiem UE oraz nienależącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego
- **Instytucja finansowa – art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy – Kodeks Spółek Handlowych**
  - bank, fundusz inwestycyjny, towarzystwo funduszy inwestycyjnych lub powierniczych, narodowy fundusz inwestycyjny, zakład ubezpieczeń, fundusz powierniczy, towarzystwo emerytalne, fundusz emerytalny lub dom maklerski, mające siedzibę w RP albo w państwie należącym do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)

Problemy terminologiczne (II)

W brzmieniu z 2004 roku :

- **Instytucja finansowa – art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy – Prawo bankowe**
  - podmiot niebędący bankiem ani instytucją kredytową, którego podstawowa działalność będąca źródłem większości przychodów polega na wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie:
    - a) nabywania i zbywania udziałów lub akcji,
    - b) udzielania pożyczek ze środków własnych,
    - c) udostępniania składników majątkowych na podstawie umowy leasingu,
    - d) świadczenia usług w zakresie nabywania i zbywania wierzytelności,
    - e) świadczenia usług związanych z transferem środków pieniężnych,
    - f) emitowania instrumentów płatniczych i administrowania nimi,
    - g) udzielania gwarancji, poręczeń lub zaciągania innych zobowiązań nieujmowanych w bilansie,
    - h) obrotu na rachunek własny lub rachunek innej osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, o ile posiada zdolność prawną:
      - terminowymi operacjami finansowymi,
      - instrumentami rynku pieniężnego,
      - papierami wartościowymi,
    - i) uczestniczenia w emisji papierów wartościowych lub świadczenia usług związanych z taką emisją,
    - j) świadczenia usług w zakresie zarządzania aktywami,
    - k) świadczenia usług w zakresie doradztwa finansowego, w tym inwestycyjnego,
    - l) świadczenia usług polegających na wykonywaniu zleceń na rynku pieniężnym

Problemy terminologiczne (III)

- W ustawie Prawo bankowe w obecnym brzmieniu:
  - instytucja finansowa - instytucję finansową, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 26 rozporządzenia nr 575/2013;
- W Rozporządzeniu nr 575/2013:
  - „instytucja finansowa” oznacza przedsiębiorstwo inne niż instytucja, którego podstawową działalnością jest nabywanie pakietów akcji lub wykonywanie co najmniej jednego spośród rodzajów działalności wymienionych w pkt 2–12 i pkt 15 załącznika I do dyrektywy 2013/36/UE, pojęcie to obejmuje finansowe spółki holdingowe, finansowe spółki holdingowe o działalności mieszanej, instytucje płatnicze w rozumieniu dyrektywy 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku (1) i spółki zarządzania aktywami, nie obejmuje jednak ubezpieczeniowych spółek holdingowych i ubezpieczeniowych spółek holdingowych prowadzących działalność mieszaną;

Przedsiębiorstwo pomocniczych usług bankowych

- podmiot, którego podstawowa działalność ma charakter pomocniczy w stosunku do podstawowej działalności jednego lub więcej banków, a w szczególności polega na zarządzaniu własnym lub powierzonym majątkiem lub świadczeniu usług w zakresie przetwarzania danych

Holdingi bankowe (I)

- holding finansowy – art. 4 ust. 1 pkt 10,
- holding mieszany – art. 4 ust. 1 pkt 11,
- holding bankowy zagraniczny – art. 4 ust. 1 pkt 11a,
- holding bankowy krajowy – art. 4 ust. 1 pkt 11b,
- holding hybrydowy – art. 4 ust. 1 pkt 11c.

Holdingi bankowe (II)

- niezbędnym elementem każdego rodzaju holdingu jest bank
- Konsekwencją uczestnictwa w holdingu objęcie banku lub innego podmiotu krajowego nadzorem skonsolidowanym
- określone zostały kompetencje władz nadzorczych

Konglomerat finansowy

grupa spełniająca łącznie warunki określone w postanowieniach art. 4 ust. 1 ustawy z 15 kwietnia 2005 roku o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego

Klasyfikacje

Według celu i zadań:

- Bank centralny
- Banki komercyjne

Według zakresu działalności:

- Uniwersalne
  - mogą wykonywać pełen zakres działalności bankowej, z wyjątkiem zastrzeżonej dla banków specjalistycznych
- Specjalistyczne: banki hipoteczne
  - Uwaga: kasy mieszkaniowe, banki prowadzące działalność maklerską – to nie banki specjalistyczne, są to wydzielone finansowo i organizacyjnie części banków

Według formy prawnej:

- Banki państwowe - obecnie jedyny bank państwowy to Bank Gospodarstwa Krajowego
- Banki spółdzielcze
- Banki w formie spółki akcyjnej

Ochrona prawna nazwy

- **Zasada**

terminy „bank” lub „kasa” mogą być używane w nazwie oraz dla określenia działalności lub reklamy wyłącznie banku

- **Wyjątki:**

Jednostki organizacyjne, z których działalności jednoznacznie wynika, iż nie wykonują czynności bankowych (np. kasa chorych, bank danych, bank krwi)

Jednostki organizacyjne, które na podstawie odrębnej ustawy gromadzą oszczędności oraz udzielają pożyczek pieniężnych osobom fizycznym zrzeszonym z tej jednostce

a) pracownicze kasy zapomogowo-pożyczkowe

b) spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe

Nielegalne używanie w działalności zarobkowej wyrazów „bank” lub „kasa” (I)

- Ochrona przed podmiotami prowadzącymi działalność poza nadzorem bankowym
- Ochrona ponadindywidualnych dóbr prawnych (stabilność, bezpieczeństwo, zaufanie do banków)
- Wiarygodność nazw „bank” i „kasa”
  - kojarzenie tylko z działalnością zgodną z Prawem bankowym

Nielegalne używanie w działalności zarobkowej wyrazów „bank” lub „kasa” (II)

- Przestępstwo polega na używaniu w ramach działalności zarobkowej:
  - w nazwie jednostki organizacyjnej niebędącej bankiem lub
  - do określenia jej działalności
  - lub reklamywyrazów "bank" lub "kasa" wbrew warunkom określonym w ustawie – Prawo bankowe

Nielegalne używanie w działalności zarobkowej wyrazów „bank” lub „kasa” (III)

- Ocena sytuacji, w której zastrzeżonymi nazwami posługiwać się będą przedsiębiorcy działający w formie organizacyjnoprawnej, w której banki działać w ogóle nie mogą
  - „Przeciętny obywatel” wprowadzony w błąd przez nieuczciwych przedsiębiorców
  - SN w wyroku z 25 marca 1997 roku - "nabywca zachowuje z reguły w pamięci jedynie ogólny zarys interesującego go oznaczenia i kieruje się przy dokonaniu wyboru jedynie pewnymi, przewodnimi elementami oznaczenia, pomijając nieistotne lub drobne rozbieżności,
- przestępstwo abstrakcyjnego narażenia na niebezpieczeństwo

Nielegalne używanie w działalności zarobkowej wyrazów „bank” lub „kasa” (IV)

- Strona podmiotowa przestępstwa
  - może być popełnione wyłącznie umyślnie
  - może być popełnione
    - w postaci zamiaru bezpośredniego,
    - w postaci zamiaru ewentualnego.

Bazylejski Komitet do spraw Nadzoru Bankowego

zasada 2 Metodologii Podstawowych Zasad Efektywnego Nadzoru Bankowego (Bazylea, październik 1999)

1. Termin “bank” jest jasno zdefiniowany w prawie lub regulacjach.
2. Dozwolona działalność instytucji, które są licencjonowane oraz podlegają nadzorowi takich jak banki jest jasno zdefiniowana albo przez nadzór albo w prawie lub regulacjach.
3. Użycie słowa “bank” i jakiegokolwiek pochodnego terminu takiego jak “bankowość” w nazwie jest ograniczone do licencjonowanych i nadzorowanych instytucji we wszystkich okolicznościach, w których inne postępowanie mogłoby spowodować, że społeczeństwo mogłoby zostać wprowadzone w błąd.
4. Przyjmowanie depozytów bankowych od ludności jest zarezerwowane dla instytucji, które są licencjonowane i podlegają nadzorowi.

Obciążenie ryzykiem powierzonych środków

- Ryzyko związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
- Ryzyko bankowe
  - Profil ryzyka
- Bank pośrednikiem finansowym

Systemy zarządzania ryzykiem

- Ujęte w dwóch poziomach regulacyjnych
  - System zarządzania ryzykiem tworzony przez banki
    - Art. 9a i nast. Prawa bankowego
  - System zarządzania ryzykiem wynikający z regulacji publicznego prawa bankowego
    - Poprzednio uchwały Komisji Nadzoru Finansowego
    - Obecnie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów

System zarządzania tworzony przez bank

- Stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych, zachodzących w banku oraz do oceny prowadzonej działalności bankowej
- Rozpada się co najmniej na (art. 9 ust. 3):
  - system zarządzania ryzykiem
  - system kontroli wewnętrznej

W ramach systemu zarządzania ryzykiem

- Bank:
  - stosuje sformalizowane zasady służące określeniu wielkości podejmowanego ryzyka i zasady zarządzania ryzykiem;
  - stosuje sformalizowane procedury mające na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności banku, uwzględniające również przewidywany poziom ryzyka w przyszłości;
  - stosuje sformalizowane limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów;
  - stosuje przyjęty system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka;
  - posiada strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego przez bank ryzyka.
- Bank sprawuje nadzór nad ryzykiem związanym z działalnością podmiotów zależnych

System kontroli wewnętrznej

- Cel - wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniające się do zapewnienia:
  - skuteczności i efektywności działania banku;
  - wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
  - przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w banku;
  - zgodności działania banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Komórki audytu wewnętrznego

- W ramach systemu kontroli wewnętrznej bank wyodrębnia niezależną komórkę audytu wewnętrznego
- Zasada ogólna – wszystkie banki krajowe
  - Wyjątek – banki spółdzielcze zrzeszone w bankach zrzeszających
- Zadaniem – badanie i ocena, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrzne, z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego

Zadania Komitetu ds. ryzyka

- Do zadań komitetu do spraw ryzyka należy w szczególności:
  - opiniowanie całościowej bieżącej i przyszłej gotowości banku do podejmowania ryzyka;
  - opiniowanie opracowanej przez zarząd banku strategii zarządzania ryzykiem w działalności banku oraz przedkładanych przez zarząd informacji dotyczących realizacji tej strategii;
  - wspieranie rady nadzorczej banku w nadzorowaniu wdrażania strategii zarządzania ryzykiem w działalności banku przez kadre kierowniczą wyższego szczebla;
  - weryfikacja, czy ceny pasywów i aktywów oferowanych klientom w pełni uwzględniają model biznesowy banku i jego strategię w zakresie ryzyka, a w przypadku gdy ceny te nie odzwierciedlają w odpowiedni sposób rodzajów ryzyka zgodnie z tym modelem i tą strategią, przedstawianie zarządowi banku propozycji mających na celu zapewnienie adekwatności cen pasywów i aktywów do tych rodzajów ryzyka.

Bank państwowy

tworzony jest w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, na wniosek Ministra Skarbu Państwa, zaopiniowany przez Komisję Nadzoru Finansowego (art. 14 ust. 1 PrBU)

- w tym samym trybie następuje likwidacja banku państwowego
- nie podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorstw państwowych
- Minister Skarbu Państwa w porozumieniu z Ministrem Finansów i po zasięgnięciu opinii KNF nadaje w drodze rozporządzenia statut bankowi państwowemu

Bank spółdzielczy (I)

Podstawowymi aktami prawnymi regulującym ustrój i funkcjonowanie banków spółdzielczych są:

- ustawa – Prawo bankowe,
- ustawa z dnia 16 września 1982 roku - Prawo spółdzielcze (t.j. z 2003 r., Dz.U. nr 188, poz. 1848 z późn. zm.), oraz
- ustawa z dnia 7 grudnia 2000 roku o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (tekst jednolity z 2018, Dz. U. poz. 613) – tzw. ustawa milenijna

Bank spółdzielczy (II)

Założycielami banku spółdzielczego mogą być wyłącznie osoby fizyczne

Kapitał:

- dla banku zrzeszonego – 1 mln euro,
- dla niezrzeszonego – 5 mln euro

Przestrzenny zakres działania

Wybrane **czynności bankowe**

Nadzór wykonywany przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz – w przypadku banków zrzeszonych – przez bank zrzeszający

Bank spółdzielczy (III)

- Banki spółdzielcze zrzeszają się na podstawie umowy zrzeszenia z jednym bankiem zrzeszającym
  - Bank spółdzielczy zobowiązany jest do posiadania lub nabycia w terminie 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy co najmniej jednej akcji banku zrzeszającego. Bank zrzeszający zapewni bankowi spółdzielczemu możliwość nabycia co najmniej jednej akcji
- Bank zrzeszający zawiera z bankiem spółdzielczym umowę zrzeszenia według jednolitego wzoru dla danego zrzeszenia, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego

Bank spółdzielczy (IV)

- wpływ dyrektywy CRD IV i rozporządzenie CRR
  - wymóg pokrycia płynności finansowej krótkoterminowej i utrzymania przez banki wystarczającej ilości aktywów do pokrycia odpływów gotówkowych w ciągu 30 dni kalendarzowych
- konieczne dostosowanie ustawy z dnia 7 grudnia 2000 roku (ustawa milenijna)
  - Rozdział 3a – System ochrony instytucjonalnej (art. 22a – 22n)
  - Rozdział 3b – Zrzeszenie zintegrowane (art. 22o – 22w)

Banki spółdzielcze (V)

- system ochrony instytucjonalnej (Institutional Protection Scheme)
- cel systemu – zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika na zasadach określonych w ustawie i w umowie systemu ochrony, w szczególności przez udzielanie pożyczek, gwarancji i poręczeń
  - normy ma spełniać cały system (łącznie)
  - ochrona wypłacalności i płynności banków należących do IPS
  - poszczególne banki mogą mieć wskaźniki na niższym poziomie
  - zobowiązanie do potencjalnej pomocy innym bankom spółdzielczym (tzw. mechanizm pomocy płynnościowej)
- możliwość dobrowolnego przekształcenia zrzeszeń banków spółdzielczych w system ochrony instytucjonalnej lub w zrzeszenie zintegrowane

Bank spółdzielczy (VI)

- KNF wydaje decyzje w sprawie zatwierdzenia projektu umowy systemu ochrony oraz uznania systemu ochrony, w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania projektu umowy systemu ochrony
- KNF odmawia zatwierdzenia projektu umowy systemu ochrony i uznania systemu ochrony, jeżeli projektowana umowa systemu ochrony naruszałaby przepisy prawa, interesy uczestników systemu ochrony, nie zapewniałaby bezpieczeństwa środków gromadzonych u uczestników systemu ochrony lub nie byłyby spełnione warunki określone w art. 113 ust. 7 rozporządzenia nr 575/2013

Zrzeszenie zintegrowane (I)

- powstaje na podstawie umowy zawieranej między bankiem zrzeszającym a zrzeszonymi bankami spółdzielczymi
- mechanizm wsparcia płynności w zrzeszeniu zintegrowanym → obowiązek utrzymywania przez bank spółdzielczy w banku zrzeszającym depozytów, służących zabezpieczeniu płynności
  - wysokość depozytów , terminy i częstotliwość ich naliczania oraz oprocentowanie określa umowa zrzeszenia zintegrowanego

Zrzeszenie zintegrowane (II)

- KNF wydaje decyzje w sprawie zatwierdzenia projektu umowy zrzeszenia zintegrowanego oraz uznania zrzeszenia zintegrowanego, w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania projektu umowy zrzeszenia zintegrowanego
- KNF odmawia zatwierdzenia projektu umowy zrzeszenia zintegrowanego i uznania zrzeszenia zintegrowanego, jeżeli projektowana umowa zrzeszenia zintegrowanego naruszałaby przepisy prawa, interesy uczestników zrzeszenia zintegrowanego, nie zapewniałaby bezpieczeństwa środków gromadzonych u uczestników zrzeszenia zintegrowanego lub nie byłyby spełnione warunki określone w art. 422 ust. 8 rozporządzenia nr 575/2013 oraz art. 29 i 34 rozporządzenia delegowanego nr 2015/61

Podjęmowanie działalności bankowej (I)

- Dyrektywa 2006/48/WE – Państwa Członkowskie wymagają od instytucji kredytowych uzyskania zezwolenia przed rozpoczęciem działalności (art. 6)
- od 2008 roku - Komisja Nadzoru Finansowego
- zezwolenia – decyzje administracyjne o charakterze decyzji ostatecznych
- **dwa tryby zezwoleniowe:**
  - **tryb normatywny** – przewidziany dla banków państwowych
    - zamiast decyzji KNF, jej opinia
  - **tryb decyzyjny** – przewidziany dla banków spółdzielczych, banków w formie spółki akcyjnej, oddziałów banków zagranicznych
    - zezwolenie na utworzenie banku
    - zezwolenie na rozpoczęcie przez bank działalności

Podejmowanie działalności bankowej (II)

Tryb normatywny – banki państwowe

– art. 14-19 ustawy – Prawo bankowe

Tworzone przez Radę Ministrów, w drodze rozporządzenia,
na wniosek Ministra Skarbu zaopiniowany przez KNF

Wymagane zezwolenie KNF na rozpoczęcie działalności

Bank Gospodarstwa Krajowego

Podjęmowanie działalności bankowej (III)

Bez decyzji KNF – procedura zawiadomienia
– realizacja zasady single licence

Instytucja kredytowa może prowadzić działalność na terytorium Polski:

- utworzenie oddziału
- działalność transgraniczna

Bank krajowy może prowadzić działalność na terytorium Państw Członkowskich UE lub państw należących do EOG:

- utworzenie oddziału
- działalność transgraniczna

Jedna licencja bankowa - paszport europejski (I)

- art. 23 dyrektywy 2006/48/EC nakładała obowiązek uznawania zezwoleń wydawanych przez właściwe władze nadzorcze państwa macierzystego – obecnie CRD IV
  - zasada wzajemnego uznawania zezwoleń
- możliwość wykonywania przez instytucję kredytową działalności na terytorium państwa goszczącego uzależniono od spełnienia trzech warunków:
  - działalność powinna być prowadzona zgodnie z przepisami prawa europejskiego
  - działalność powinna mieścić się w zakresie przewidzianym w załączniku I do CRD IV
  - działalność powinna być wykonywana transgranicznie lub poprzez oddział

Jedna licencja bankowa - paszport europejski (II)

- Zezwolenie na działalność bankową w uzyskane w państwie macierzystym uprawnia instytucje kredytowe do prowadzenie działalności na terytorium państw goszczących
- **Notyfikacja**
  1. Instytucja kredytowa może rozpocząć działalność transgraniczną na terytorium RP po otrzymaniu przez Komisję Nadzoru Finansowego zawiadomienia od właściwych władz nadzorczych państwa macierzystego
  2. Oddział instytucji kredytowej może rozpocząć działalność na terytorium RP najwcześniej po upływie dwóch miesięcy od dnia otrzymania przez Komisję Nadzoru Finansowego zawiadomienia od właściwych władz nadzorczych państwa macierzystego

Zasada nadzoru kraju macierzystego

Instytucja kredytowa podlega nadzorowi Państwa Członkowskiego, które wydało jej zezwolenie na prowadzenie działalności –

np. instytucja kredytowa z Grecji działająca w Polsce przez oddział podlega greckiemu nadzorowi

Zezwolenie na utworzenie banku (I)

- **Założyciele**

1. bank w formie spółki akcyjnej - osoby prawne i osoby fizyczne,
2. bank spółdzielczy - tylko osoby fizyczne w liczbie wymaganej dla założenia spółdzielni, określonej ustawą - Prawo spółdzielcze
  - liczba założycieli spółdzielni nie może być mniejsza od dziesięciu, jeżeli założycielami są osoby fizyczne)

- **Założyciele składają do KNF wnioski o wydanie zezwolenia na utworzenie banku wraz z załącznikami:**

1. projekt statutu banku,
2. program działalności i plan finansowy banku na okres co najmniej trzyletni,
3. dokumenty dotyczące założycieli i ich sytuacji finansowej, wymagane przez Komisję Nadzoru Finansowego

Zezwolenie na utworzenie banku (II)

- **Utworzenie banku może nastąpić, jeżeli:**
  1. zostało zapewnione wyposażenie banku w:
    - a) fundusze własne, których wielkość powinna być dostosowana do rodzaju czynności bankowych przewidzianych do wykonywania i rozmiaru zamierzonej działalności,
    - b) pomieszczenia posiadające odpowiednie urządzenia techniczne, należycie zabezpieczające przechowywane w banku wartości, z uwzględnieniem zakresu i rodzaju prowadzonej działalności bankowej,
  2. założyciele dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem, osoby przewidziane do objęcia w banku stanowisk członków rady nadzorczej oraz zarządu spełniają wymogi określone w art. 22aa, a członkowie zarządu, o których mowa w art. 22a ust. 3 i 4, posiadają udowodnioną znajomość języka polskiego,
  3. przedstawiony przez założycieli plan działalności banku na okres co najmniej trzyletni wskazuje, że działalność ta będzie bezpieczna dla środków pieniężnych gromadzonych w banku

Kompetencja KNF

- Komisja Nadzoru Finansowego odstąpi, w drodze decyzji wydanej na wniosek założycieli, od wymogu udowodnionej znajomości języka polskiego, jeżeli nie jest to niezbędne ze względów nadzoru ostrożnościowego, biorąc w szczególności pod uwagę poziom dopuszczalnego ryzyka lub zakres działalności banku
- Dokonując w postępowaniu w sprawie zezwolenia na utworzenie banku oceny spełniania przez założycieli wymogu w zakresie rękojmi ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem, Komisja Nadzoru Finansowego w szczególności uwzględnia kryteria określone w art. 25h ust. 2 oraz złożone w związku z postępowaniem zobowiązania założycieli dotyczące tworzonego banku lub ostrożnego i stabilnego nim zarządzania.

Kapitał założycielski (I)

Kapitał założycielski nie może być niższy od równowartości w złotych 5 mln euro przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu wydania zezwolenia na utworzenie banku

- dotyczy:

- banków w formie spółki akcyjnej
- banków spółdzielczych nie zrzeszonych
- oddziałów banków zagranicznych

Banki spółdzielcze, które zamierzają zawrzeć umowę zrzeszenia – kapitał założycielski nie niższy niż równowartość 1 mln euro.

Bank spółdzielczy, który zrzeszył się z bankiem zrzeszającym, jest obowiązany uzyskać zwiększenie sumy funduszy własnych do poziomu nie niższego niż:

- równowartość 300.000 euro - do dnia 31 grudnia 2001 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego
- równowartość 500.000 euro - do dnia 31 grudnia 2005 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego
- równowartość 1.000.000 euro - do dnia 31 grudnia 2010 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego

Kapitał założycielski (II)

Kapitał założycielski:

- nie może pochodzić z pożyczki, kredytu lub źródeł nie udokumentowanych
- jest wnoszony w walucie polskiej na rachunek bankowy w banku krajowym
- musi być w pełni opłacony przed wpisaniem banku do rejestru (Krajowy Rejestr Sądowy). KNF może uczestniczyć w postępowaniu rejestrowym
- w przypadku banku państwowego wpłata kapitału założycielskiego powinna nastąpić przed złożeniem do KNF wniosku o zezwolenie na rozpoczęcie działalności

Ograniczenie wkładów niepieniężnych

Część kapitału założycielskiego może być wniesiona w formie wkładów niepieniężnych (aportu) – do 15 %, przy czym kapitał założycielski wnoszony w formie pieniężnej nie może być niższy niż 5 mln euro (1 mln euro) i tylko w postaci wyposażenia i nieruchomości (pod warunkiem ich bezpośredniej przydatności w prowadzeniu działalności bankowej

Zezwolenie na utworzenie banku (I)

- Zezwolenie na rozpoczęcie przez bank działalności wydaje się po stwierdzeniu, że bank:
  - jest należycie przygotowany organizacyjnie do rozpoczęcia działalności;
  - zgromadził w całości kapitał założycielski;
  - dysponuje odpowiednimi warunkami do przechowywania środków pieniężnych i innych wartości, z uwzględnieniem zakresu i rodzaju prowadzonej działalności bankowej;
  - spełnia inne warunki określone w decyzji o wydaniu zezwolenia na utworzenie banku.

Zezwolenie na utworzenie banku (II)

Elementy zezwolenia na utworzenie banku (art. 34):

1. firma banku, jego siedziba,
2. nazwy (nazwiska) założycieli i obejmowane przez nich akcje,
3. wysokość kapitału założycielskiego,
4. działalność, do której wykonywania bank jest upoważniony,
5. warunki, po spełnieniu których Komisja Nadzoru Finansowego zezwoli na rozpoczęcie przez bank działalności,
6. zatwierdzenie projektu statutu banku, oraz
7. skład pierwszego zarządu.

Przesłanki odmowy wydania przez KNF zezwolenia na utworzenie banku (art. 37):

1. niespełnienie wymagań obowiązujących przy tworzeniu banków,
2. gdy, zamierzona działalność banku naruszałaby przepisy prawa, interesy klientów albo nie gwarantowałaby bezpieczeństwa gromadzonych w banku środków,
3. gdy przepisy prawa obowiązujące w miejscu siedziby lub zamieszkania założyciela lub jego powiązania z innymi podmiotami mogłyby uniemożliwić skuteczne sprawowanie nadzoru nad bankiem.

Statut banku

Projekt statutu powinien określać w szczególności:

1. firmę, która powinna zawierać wyodrębniony wyraz "bank" i odróżniać się od nazw innych banków oraz wskazywać, czy jest to bank państwowy, bank w formie spółki akcyjnej czy bank spółdzielczy
2. siedzibę, przedmiot działania i zakres działalności banku z uwzględnieniem czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1-7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, które zamierza wykonywać
3. organy i ich kompetencje, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji członków zarządu, o których mowa w art. 22b ust. 1, oraz zasady podejmowania decyzji, podstawową strukturę organizacyjną banku, zasady składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych, tryb wydawania regulacji wewnętrznych oraz tryb podejmowania decyzji o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych
4. zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej
5. fundusze własne oraz zasady gospodarki finansowej

Projekt statutu banku podlega zatwierdzeniu w zezwoleniu KNF na utworzenie banku. Zmiana statutu banku wymaga zezwolenia KNF, jeżeli dotyczy spraw w/w oraz uprzywilejowania lub ograniczenia akcji co do prawa głosu w banku w formie spółki akcyjnej

Powołanie prezesa i członków zarządu banku

- Członków zarządu banku powołuje rada nadzorcza
- Zgody KNF wymaga powołanie prezesa i członka zarządu banku, o którym mowa w art. 22a ust. 4
- Art. 22b ust. 3 – przesłanki obligatoryjnej odmowy wyrażenia zgody
- Art. 138 ust. 5 – jedyny przypadek obligatoryjnego odwołania przez KNF członka zarządu banku – prawomocne skazanie za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe, z wyłączeniem **przestępstw ściganych z oskarżenia prywatnego**

Wymagania wobec członków organów banku

- członkowie zarządu i rady nadzorczej banku powinni mieć wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, oraz dawać rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.
- liczba funkcji członka zarządu lub rady nadzorczej pełnionych jednocześnie przez członka zarządu lub rady nadzorczej banku powinna być uzależniona od indywidualnych okoliczności oraz charakteru, skali i stopnia złożoności działalności banku

Zezwolenie na rozpoczęcie działalności

Z wnioskiem o wydanie zezwolenia na rozpoczęcie przez bank działalności występuje zarząd banku, w przypadku oddziału banku zagranicznego – bank zagraniczny

Oddział banku zagranicznego

- zezwolenie KNF
- konieczne elementy wniosku – art. 40 ust. 2
  - (i) firma i siedziba banku występującego z wnioskiem oraz charakterystyka jego działalności,
  - (ii) rodzaje czynności bankowych, do których wykonywania ma być upoważniony oddział banku, oraz siedziba oddziału,
  - (iii) wielkość funduszy przydzielonych do dyspozycji oddziału,
  - (iv) dane dotyczące co najmniej 2 osób przewidzianych do objęcia w oddziale stanowisk dyrektora lub jego zastępcy,
  - (v) w przypadku podmiotów objętych obowiązkowym systemem gwarantowania Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, warunki dostępu do systemu wyliczania, o którym mowa w [art. 2 pkt 64](#) ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1937 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 685, 723 i 1637), przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz Bankowy Fundusz Gwarancyjny, w szczególności na wypadek spełnienia warunku gwarancji

Działalność transgraniczna (I)

- Usługa ma **charakter transgraniczny**, gdy świadczący i odbiorca usługi pochodzą z dwóch różnych państw członkowskich.
- Wyróżnia się następujące **postaci transgraniczności**:
  - a) dostawca usługi z danego państwa udaje się do innego państwa członkowskiego w celu jej wykonania na rzecz znajdującego się tam odbiorcy,
  - b) odbiorca udaje się do innego państwa członkowskiego w celu skorzystania z oferowanych tam usług,
  - c) usługodawca i usługobiorca udają się do państwa trzeciego, na którego terytorium ma być wykonana usługa,
  - d) usługodawca i usługobiorca pozostają w swoich państwach członkowskich, a granicę przekracza jedynie sama usługa (korespondencyjna).

Działalność transgraniczna (II)

Instytucja kredytowa

- może wykonywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej czynności określone w art. 5 ust. 1 i 2 oraz art. 6 ust. 1 pkt 1-4 i 6-8 w zakresie wynikającym z zezwolenia udzielonego przez właściwe władze nadzorcze państwa macierzystego
  - może wykonywać tylko te czynności, które są dopuszczone prawem państwa macierzystego – zakres zezwolenia
  - nie może wykonywać innych czynności niż te, które wynikają z prawa polskiego

Działalność transgraniczna (III)

- Instytucja kredytowa może rozpocząć działalność transgraniczną w Polsce po otrzymaniu przez Komisję Nadzoru Finansowego zawiadomienia od właściwych władz nadzorczych państwa macierzystego, które określa rodzaje czynności, jakie instytucja zamierza wykonywać

Oddział instytucji kredytowej (I)

- jednostka organizacyjna instytucji kredytowej,
- zlokalizowana poza państwem siedziby instytucji kredytowej,
- nie mająca osobowości prawnej,
- posiadająca (np. w Polsce) istotne zasoby materialne konieczne do prowadzenia działalności,
- wykonująca działalność w zakresie przewidzianym w zezwoleniu, które posiada instytucja kredytowa

Oddział instytucji kredytowej (II)

- Zawiadomienie Komisji Nadzoru Finansowego
- Oddział instytucji kredytowej może rozpocząć działalność w Polsce najwcześniej po upływie dwóch miesięcy od dnia otrzymania przez KNF od właściwych władz następujących informacji:
  - nazwy i adresu oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pod którym możliwe będzie uzyskanie dokumentów dotyczących jego działalności;
  - programu działalności określającego w szczególności czynności, jakie instytucja kredytowa zamierza wykonywać, oraz opisu struktury organizacyjnej oddziału;
  - nazwisk osób przewidzianych do objęcia stanowisk dyrektora oddziału i jego zastępcy;
  - wysokości kwoty funduszy własnych instytucji kredytowej i wysokości współczynnika wypłacalności

Oddział instytucji kredytowej (III)

- Komisja Nadzoru Finansowego może wskazać warunki, które w interesie dobra ogólnego, w szczególności w celu ochrony dóbr konsumenta, zapewnienia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego lub zapobieżenia naruszeniom prawa, oddział instytucji kredytowej musi spełniać przy prowadzeniu działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
  - w ciągu 2 miesięcy od otrzymania zawiadomienia

Oddział instytucji kredytowej (IV)

- Zakres zastosowania przepisów prawa polskiego do oddziału instytucji kredytowej
- “Odpowiednie stosowanie” - wymienionych w art. 48 k przepisów,
- obowiązki informacyjne
  - do czasu wprowadzenia wspólnej waluty (euro), instytucje kredytowe mają te same prawa i obowiązki, jak banki krajowe i oddziały banków zagranicznych
    - wyjątek od zasady nadzoru macierzystego

Przedstawicielstwo

- jednakowa regulacja dla banków zagranicznych i instytucji kredytowych
- zezwolenie KNF
- Zakres działania ograniczony wyłącznie do prowadzenia działalności w zakresie reklamy i promocji – określenie w zezwoleniu
- niemożność wykonywania czynności bankowych

Transakcje restrukturyzacyjne

- połączenie banków
- sprzedaż przedsiębiorstwa bankowego
- podział banku
- „przekształcenie” oddziału instytucji kredytowej w bank krajowy

Połączenie banków (art. 124)

- Bank może połączyć się tylko z innym bankiem albo instytucją kredytową, po uzyskaniu zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego
- gdy przejmującym jest bank krajowy połączenie może być dokonane wyłącznie przez przeniesienie całego majątku banku przejmowanego albo przejmowanej instytucji kredytowej na bank przejmujący, za udziały albo akcje, które bank przejmujący wydaje członkom albo akcjonariuszom banku przejmowanego albo przejmowanej instytucji kredytowej
- Komisja Nadzoru Finansowego odmawia wydania zezwolenia, jeżeli połączenie prowadziłoby do naruszenia przepisów prawa, interesów klientów banku biorącego udział w połączeniu lub zagrażałoby bezpieczeństwu środków gromadzonych w tym banku

Sprzedaż przedsiębiorstwa bankowego – 124a (I)

Nabycie przedsiębiorstwa bankowego lub jego zorganizowanej części przez bank wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego

– brak kryteriów odmowy

Art. 55(1). Przedsiębiorstwo jest zorganizowanym zespołem składników niematerialnych i materialnych przeznaczonym do prowadzenia działalności gospodarczej.

Obejmuje ono w szczególności:

- 1) oznaczenie indywidualizujące przedsiębiorstwo lub jego wyodrębnione części (nazwa przedsiębiorstwa);
- 2) własność nieruchomości lub ruchomości, w tym urządzeń, materiałów, towarów i wyrobów, oraz inne prawa rzeczowe do nieruchomości lub ruchomości;
- 3) prawa wynikające z umów najmu i dzierżawy nieruchomości lub ruchomości oraz prawa do korzystania z nieruchomości lub ruchomości wynikające z innych stosunków prawnych;
- 4) wierzytelności, prawa z papierów wartościowych i środki pieniężne;
- 5) koncesje, licencje i zezwolenia;
- 6) patenty i inne prawa własności przemysłowej;
- 7) majątkowe prawa autorskie i majątkowe prawa pokrewne;
- 8) tajemnice przedsiębiorstwa;
- 9) księgi i dokumenty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Sprzedaż przedsiębiorstwa bankowego – 124a (II)

- z definicji wynika, że przedsiębiorstwo w ujęciu przedmiotowym nie obejmuje zobowiązań
- w praktyce gospodarczej transakcjom sprzedaży przedsiębiorstwa towarzyszą zatem transakcje obejmujące przejęcie związanych z przedsiębiorstwem długów
- regulacje podatkowe mogą traktować zbycie przedsiębiorstwa wraz z długami jako jedną transakcję na potrzeby określenia wysokości zobowiązań podatkowych

Podział banku – 124b i 124c

- Banki spółdzielcze nie podlegają podziałowi
- Banki w formie spółki akcyjnej podlegają podziałowi jedynie w sposób określony w art. 529 § 1 pkt 4 ksh ograniczony do przeniesienie części majątku banku dzielonego na spółkę akcyjną będącą bankiem krajowym lub instytucją kredytową
  - podział przez wydzielenie
- Podział banku wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego.
- Komisja Nadzoru Finansowego odmawia zezwolenia, jeżeli podział może okazać się niekorzystny dla ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem dzielonym lub bankami, na które zostaje przeniesiony majątek banku dzielonego lub jeżeli podział może spowodować poważne szkody dla gospodarki narodowej lub dla ważnych interesów Państwa.

Obowiązek informacyjny

- W przypadku łączenia się banków, przejęcia banku lub nabycia przedsiębiorstwa banku, bank informuje o tym BFG co najmniej na miesiąc przed planowanym połączeniem, przejęciem lub nabyciem
  - w celu ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa lub stabilności finansowej KNF może wyznaczyć krótszy okres powiadomienia

Szczególny sposób tworzenia banku krajowego przez instytucje kredytowe (I)

- w rozdziale 2 nowy podrozdział Da (art. 42a – 42e)
- instytucja kredytowa prowadząca działalność bankową na terytorium Polski poprzez oddział, może utworzyć bank krajowy w formie spółki akcyjnej przez wniesienie tytułem wkładu niepieniężnego wszystkich składników majątkowych tego oddziału, przeznaczonych do prowadzenia działalności przez ten oddział, o ile stanowią one przedsiębiorstwo lub jego zorganizowaną część
  - Akcje banku krajowego mogą być objęte wyłącznie przez te instytucje kredytową

Szczególny sposób tworzenia banku krajowego przez instytucje kredytowe (II)

- możliwość utworzenia banku krajowego dotyczy takich oddziałów instytucji kredytowych, które osiągnęły znaczące rozmiary
- w odróżnieniu od oddziałów banki krajowe podlegają nadzorowi krajowemu i systemowi gwarantowania depozytów
  - zapewnienie stabilności systemu bankowego
  - kłopoty dużego oddziału mogą łatwo przenosić się na zdrowe banki

Szczególny sposób tworzenia banku krajowego przez instytucje kredytowe (III)

- Zezwolenie na utworzenie banku krajowego
  - przed wydaniem decyzji przeprowadzenie czynności kontrolnych w oddziale
- KNF odmawia zezwolenia, gdy utworzenie może spowodować poważne szkody dla gospodarki narodowej lub dla ważnych interesów państwa

Przejęcie banku (I)

- Przesłanki wydania przez KNF decyzji o przejęciu banku przez inny bank:
  - obniżenie sumy funduszy własnych banku poniżej poziomu określonego w art. 128 ust. 1 albo
  - powstanie niebezpieczeństwa obniżenia tej sumy poniżej poziomu określonego w art. 128 ust. 1

Przejęcie banku (II)

- Decyzja o przejęciu może być wydana, jeżeli:
  - nie zagrazi to bezpieczeństwu środków gromadzonych na rachunkach w banku przejmującym, obniżeniem funduszy własnych banku przejmującego poniżej poziomu określonego zgodnie z art. 128 ust. 1, ani
  - nie stworzy takiego niebezpieczeństwa, oraz nie zagrazi to spełnianiu wymogu, o którym mowa w art. 55 ust. 4 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym, przez bank przejmujący.

Konsekwencje przejęcia

- Z dniem określonym w decyzji KNF:
  - zarząd banku albo zarząd komisaryczny przejmowanego banku ulegają rozwiązaniu, a kompetencje innych organów banku, z zastrzeżeniem art. 147 ust. 3, zostają zawieszane;
  - bank przejmujący obejmuje zarząd majątkiem banku przejętego;
  - wygasają prokury i pełnomocnictwa udzielone przez przejęty bank.

Sprzedaży przedsiębiorstwa i podziału banku - porównanie

- w przypadku podziału banku:
  - lepsza ochrona akcjonariuszy (zwłaszcza drobnych)
  - brak konieczności uzyskiwania zgód klientów
  - korzystniejsze warunki opodatkowania
  - jasne (choć liczne) przesłanki odmowy zezwolenia

Sukcesja uniwersalna

- Z dniem przejęcia bank przejmujący wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki banku przejmowanego
- Bank przejmujący może żądać zmiany treści zobowiązania zaciągniętego przez czynność prawną banku przejętego w okresie roku przed przejęciem, jeżeli w wyniku tej czynności druga strona uzyskała korzyść na warunkach korzystniejszych od stosowanych wówczas przez bank przejęty
  - powództwo rozpoznaje właściwy miejscowo sąd okręgowy sąd gospodarczy